

Podstatná jména

- mužský a ženský rod, jednotné a množné číslo
- vždy se členem (nebo přivlastňovacím, či ukazovacím zájmenem)
člen určitý: **le** – mužský, **la** – ženský, **les** – množné mužský i ženský
člen neurčitý: **un** – mužský, **une** – ženský, **des** – množné mužský i ženský

le a **la** se před samohláskou zkracují na **l'**

- množné číslo se tvoří přidáním **-s** (a ve výjimečných případech **-x**)
un frère – des frères
la botte – les bottes
un bateau – des bateaux
(-s ani -x označující množné číslo nijak nemění výslovnost)

- Pády jsou čtyři, tvoří se pomocí předložek, popřípadě pomocí vazby se slovesem, tvar podstatného jména se nemění:

1. **mon frère**
2. **les bottes de mon frère**
3. **avec mon frère**
4. **je vois mon frère**

Předložky

- de** – (od, z, o)
de + le → **du** le train – sortir du train
 (vlak – vystoupit z vlaku)
de + les → **des** les trains – sortir des trains
 (vlaky – vystoupit z vlaků)

- à** – (k, v, u, do, při)
à + le → **au** le magasin – aller au magasin
 (obchod – jít do obchodu)
à + les → **aux** les toilettes – aller aux toilettes
 (toalety – jít na toalety)

Přídavná jména

1. Značný počet přídavných jmen má pro mužský i ženský rod stejný tvar. Jedná se o všechna přídavná jména zakončená na němě **-e**

např. moderne, difficile, théorique

2. U většiny přídavných jmen se však tvar mužského a ženského rodu liší:
Ženský rod se tvoří přidáním **-e**

petit – petite malý – malá placé – placée umístěný – umístěná

Množné číslo se tvoří přidáním **-s**

petits – petites malí – malé placés – placées umístění – umístěné
modernes, difficiles, théoriques

Přídavná jména se (ve většině případů) stupňují přidáním slov: **plus** (více), **le plus** (nejvíce)

petit, plus petit, le plus petit malý, menší, nejmenší

Ve francouzštině se přídavné jméno často vyskytuje **za** podstatným jménem

une table ronde (kulatý stůl)
la littérature française (francouzská literatura)

Před podstatným jménem stojí zpravidla krátká přídavná jména označující vlastnost, kterou mluvčí přisuzuje subjektivně, např. petit (malý), grand (velký), court (krátký), long (dlouhý), bon (dobrý), mauvais (špatný)

un petit garçon (malý chlapec)
une grande œuvre (velké dílo)
une bonne occasion (dobrá příležitost)

Příslovce

se tvoří většinou přidáním koncovky **-ment** k přídavnému jménu ve tvaru rodu ženského.

(sûr) sûre – sûrement
(jistý) jistá, samozřejmá – jistě, samozřejmě grave – gravement
závažný/závažná – závažně

Příslovce, stejně jako přídavná jména, stupňují přidáním slov: „plus“ (více), „le plus“ (nejvíce).

Zájména

Přivlastňovací (často se používají místo členu)

můj, tvůj, jeho, náš, váš, jejich (bratr) moje, tvoje, jeho, naše, vaše, jejich (sestra)
mon, ton, son, notre, votre, leur (frère) ma, ta, sa, notre, votre, leur (sœur)

moji, tvoji, jeho, naši, vaši, jejich (bratři)/moje, tvoje, jeho, naše, vaše, jejich (sestry)
mes, tes, ses, nos, vos, leurs (frères/sœurs)

Slovesa

Francouzština má slovesa pravidelná a nepravidelná

Pravidelná spadají do dvou tříd :

-er (arriver, parler, trouver)

-ir (finir)

arriver (přijít, přijet) finir (skončit)

j'arrive	nous arrivons	je finis	nous finissons
tu arrives	vous arrivez	tu finis	vous finissez
il/elle arrive	ils/elles arrivent	il/elle finit	ils/elles finissent

*Výrazy s **on**

on je zájmeno nesamostatné vždy spojené se slovesem **ve 3. os. jednotného čísla**. Ve větě má funkci podmětu (podobně jako zájmeno il). On je téhož původu jako homme a představuje výhradně lidské bytosti. V češtině odpovídají zájmennu on různé výrazy:

On parle de Paris. – Mluví se o Paříži. / Mluvíme o Paříži.

On finit. – Končíme. / Končí se.

On frappe à la porte. – Někdo klepe na dveře. / Klepeme na dveře.

Zápor se tvoří tak, že se sloveso „obloží“ zápornými částicemi **ne** a **pas**.

Je suis.
Já jsem.

Je **ne** suis **pas**.
Já nejsem.

Je parle.
Já mluvím.

Je **ne** parle **pas**.
Já nemluvím.

Slovesa zvratná

já **se** umývám
ty **se** umýváš
on/ona **se** umývá

je **me** lave
tu **te** laves
il/elle **se** lave

je **m'**appelle
tu **t'**appelles
il/elle **s'**appelle

my **se** umýváme
vy **se** umýváte
oni/ony **se** umývají

nous **nous** lavons
vous **vous** lavez
ils/elles **se** lavent

nous **nous** appelons
vous **vous**appelez
ils/elles **s'**appellent

Zápor u zvratných sloves: Je **ne** me lave **pas**.

Sloveso být a mít

être – být
je suis nous sommes
tu es vous êtes
il/elle est ils/elles sont

avoir – mít
j'ai nous avons
tu as vous avez
il/elle a ils/elles ont

Oznamovací způsob: Tu parles. (Ty mluvíš.)

Otázka se tvoří:

inverzí pomocí výrazu **est-ce que** (jestlipak, „je-to že“)
Parles-tu ? **Est-ce que** tu parles ?

intonaci
Tu parles ?

Minulý čas sloves

Složené perfektum vyjadřuje jednorázový ukončený děj.

Tvoří podobně jako v češtině pomocí pomocného slovesa a příčestí, ale jako pomocné sloveso se používá nejen sloveso „být“, ale i „mít“. (Jako např. v němčině: Ich bin gekommen. Ich habe gesprochen; nebo v italštině: sono arrivato, ho parlato...)

Pomocné sloveso **být** se používá u některých sloves vyjadřujících **pohyb či změnu stavu** a u **zvratných** sloves.

U všech ostatních se používá sloveso **mít**.

Příčestí se u pravidelných sloves nahrazením infinitivní koncovky:

parler – parlé

finir – fini

Já jsem přišel.

Je suis arrivé.

(Je ne suis pas arrivé.)

Já jsem mluvil.

J'ai parlé.

(Je n'ai pas parlé.)

Já jsem skončil.

J'ai fini.

(Je n'ai pas fini.)

Imperfektum vyjadřuje neohraničený nebo opakováný děj nebo okolnosti jiného děje. Tvoří přidáním koncovek

-ais, ais, ait, ions, iez, aient k základu 1. os. mn. č. přít. času.

je parlais nous parlions

tu parlais vous parliez

il/elle parlait ils/elles parlaient

être

j'étais nous étions

tu étais vous étiez

il/elle était ils/elles étaient

avoir

j'avais nous avions

tu avais vous aviez

il/elle avait ils/elles avaient